



## **Miljøtilladelse**

- Efter § 16 b, stk. 1 i Husdyrbrugloven

**Kvægbrug med slagtekalve  
Præstegårdsvej 4  
7330 Brande**

**Afgørelsesdato: 4. november 2019**

**Copyright**

Luftfotos - Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Ikast-Brande Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

**Lovgivning**

Al lovgivning er benævnt med populærtitel. En samlet oversigt over lovgivning findes i Bilag 1.

## Indhold

<b>ANSØGNINGEN</b> .....	<b>5</b>
<b>AFGØRELSE OM MILJØTILLADELSE</b> .....	<b>5</b>
<b>VILKÅR</b> .....	<b>5</b>
<b>LOVGRUNDLAG</b> .....	<b>8</b>
<b>BIAKTIVITETER</b> .....	<b>9</b>
<b>OFFENTLIGGØRELSE OG ORIENTERING AF NABOER</b> .....	<b>9</b>
<b>GYLDIGHED</b> .....	<b>9</b>
<b>HELT ELLER DELVIST BORTFALD AF AFGØRELSEN</b> .....	<b>9</b>
<b>ANDRE GODKENDELSER, TILLADELSER OG DISPENSATIONER</b> .....	<b>9</b>
<b>BELIGGENHED OG PLANLÆGNINGSMÆSSIGE FORHOLD</b> .....	<b>10</b>
<b>PLACERING AF ANLÆGGET</b> .....	10
<b>LANDSKABELIGE OG GEOLOGISKE VÆRDIER</b> .....	11
<b>KULTURHISTORISKE VÆRDIER</b> .....	12
<b>NATUR</b> .....	<b>12</b>
<b>PÅVIRKNING AF NATUR</b> .....	12
<b>PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER</b> .....	15
<b>JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND</b> .....	<b>16</b>
<b>FORURENING OG GENER</b> .....	<b>16</b>
<b>LUGT</b> .....	16
<b>STØJ</b> .....	18
<b>STØV</b> .....	19
<b>FLUEGENER OG UHYGIEJNISKE FORHOLD</b> .....	19
<b>LYS</b> .....	20
<b>AFFALD</b> .....	20
<b>OLIE- OG KEMIKALIEOPBEVARING</b> .....	20
<b>TRANSPORT</b> .....	21
<b>TAGVAND OG SPILDEVAND</b> .....	22
<b>HÅNDBLÆR OG OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING</b> .....	<b>23</b>
<b>ANVENDELSE AF BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)</b> .....	<b>23</b>
<b>BAT – TEKNIK MED HENBLIK PÅ REDUKTION AF AMMONIAKEMISSION</b> .....	24
<b>KOMMUNENS SAMLEDE VURDERING</b> .....	<b>24</b>
<b>KLAGEVEJLEDNING</b> .....	<b>24</b>
<b>INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE</b> .....	<b>26</b>
<b>BILAG</b> .....	<b>27</b>

## Datablad

### Husdyrbruget

Bedrift Cvr	19002977
Husdyrbrugets navn	Bjarne Lerche
Beliggenhedsadresse	Præstegårdsvej 4
Postnummer	7330
By	Brande

### Ansøger

Ansøgers navn	Bjarne Lerche
Ansøgeradresse	Præstegårdsvej 4
Ansøgerpostnummer	7330
Ansøgerby	Brande
Ansøgetelefon	28405551
Ansøger-email	lerche@bjlerche.dk

### Konsulent

Konsulent Cvr	27428843
Konsulent virksomhedsnavn	SAGRO I/S
Konsulentnavn	Nina Laudal Jensen
Konsulentadresse	Birk Centerpark 24
Konsulentpostnummer	740
Konsulentby	Herning
Konsulenttelefon	96296637
Konsulent-email	nlij@sagro.dk

### Ejendom

Ejendomsnummer	7560003844
CHR numre	20174

### Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 1as - Hallundbæk By, Blåhøj

Matrikel: 1av - Hallundbæk By, Blåhøj

Matrikel: 2m - Hallundbæk By, Blåhøj

Matrikel: 2dd - Omvrå By, Blåhøj

Matrikel: 2el - Omvrå By, Blåhøj

Matrikel: 2fg - Omvrå By, Blåhøj

Matrikel: 4eh - Omvrå By, Blåhøj

Matrikel: 4ev - Omvrå By, Blåhøj

## Ansøgningen

Ikast-Brande Kommune har den 20. september 2019 modtaget en ansøgning om en § 16 b-miljøtilladelse jævnfør *Husdyrbrugloven*<sup>i</sup>, af husdyrbruget, Præstegårdsvej 4, 7330 Brande.

Der ønskes en udvidelse af slagtekalveproduktionen på ejendommen med et produktionsarealet<sup>1</sup> på 987 m<sup>2</sup>. Det er en reduktion på 256 m<sup>2</sup> i forhold til det nuværende produktionsareal på 1.243 m<sup>2</sup>.

Der er ansøgt om en miljøtilladelse efter "flexmodellen", for at opnå en mere fleksibel produktion på husdyrbruget, så antallet og sammensætningen af kvæg frit kan ændres inden for rammerne af dyrevelfærdsreglerne. En sådan fleksibilitet er ikke mulig i forhold til husdyrbrugets nuværende miljøgodkendelse.

Husdyrbruget har således et samlet produktionsareal på 987 m<sup>2</sup>, hvorpå der er kvæg. Der foretages ikke væsentlige bygningsmæssige ændringer m.m. i forbindelse med realisering af projektet.

## Afgørelse om miljøtilladelse

Ikast-Brande Kommune meddeler hermed miljøtilladelse til ejendommen beliggende på Præstegårdsvej 4, 7330 Brande, med de stillede vilkår. Det er Ikast-Brande Kommunes vurdering, at miljøtilladelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke etableres, udvides eller ændres på husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg før det er anmeldt og godkendt af Ikast-Brande Kommune. Således må husdyrbruget ikke uden kommunens forudgående godkendelse eller tilladelse udvide eller ændres på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøtilladelse.

Miljøtilladelsen, med de tilknyttede vilkår og forudsætninger, erstatter vilkår og forudsætninger for ejendommens drift, som har været stillet og forudsat i forbindelse med tidligere vurderinger af husdyrbrugets virkninger på miljøet.

Miljøtilladelsen meddeles i henhold til § 16 b, stk. 1, i *Husdyrbrugloven*, samt reglerne i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*<sup>ii</sup>. Begrundelsen for afgørelsen fremgår i det efterfølgende.

## Vilkår

Der er stillet følgende vilkår for udnyttelsen af miljøtilladelsen:

- |  |
|--|
| 1. Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøtilladelsen med tilhørende bilag. |
| 2. Produktionsareal, dyretyper og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten og kortet nedenfor:             |

<sup>1</sup> Produktionsareal: Det areal i fast placerede husdyranlæg, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m <sup>2</sup> )	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m <sup>2</sup> )
Ansøgt drift						
Dybstrøelse	218	Blandet ventilation	3 m	(#184947) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	160
Spalter (1)	38	Blandet ventilation	3 m	(#184950) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Spaltegulvbokse	0	38
Spalter (2)	38	Blandet ventilation	3 m	(#184952) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Spaltegulvbokse (#184951) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0 0	9 29
Dybstrøelse (2)	54	Blandet ventilation	3 m	(#184962) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	54
Dybstrøelse kalve <6 mdr (1)	11	Naturlig ventilation	3 m	(#184953) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	11
Dybstrøelse kalve <6 mdr (2)	30	Naturlig ventilation	3 m	(#184955) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	30
Dybstrøelse kalve (3)	25	Naturlig ventilation	3 m	(#184954) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	25
Dybstrøelse (3)	229	Naturlig ventilation	3 m	(#184937) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	174
Gl. svinestald	325	Blandet ventilation	3 m	(#184938) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	312
Gl. svinestald (sg)	145	Blandet ventilation	3 m	(#184981) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	145
<b>Sum</b>						<b>987</b>



3. Eventuelle ændringer i ejerforhold eller i hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Ikast-Brande Kommune.

4. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøtilladelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og eventuelle ansatte på husdyrbruget skal være bekendt med de stillede vilkår.

5. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

6. Der skal på ejendommen foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi ([www.agro.au.dk/myndighedsraadgivning/](http://www.agro.au.dk/myndighedsraadgivning/)).

7. Såfremt Ikast-Brande Kommune modtager klager over støj fra husdyrbruget med tilknyttede aktiviteter, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for overholdelse af nedenstående støjkrav. Sådanne målinger kan dog højst forlanges foretaget en gang årligt, medmindre særlige forhold gøre sig gældende. Udgifter til støjmåling/støjeregninger afholdes af husdyrbruget.

Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau må ikke overstige følgende værdier ved nabobeboelser:

Dag	Tidspunkt	Støjniveau
Mandag - fredag	kl. 7 - 18	55 dB(A) <sup>2</sup>
Lørdag	kl. 7 - 14	
Mandag - fredag	kl. 18 - 22	45 dB(A)
Lørdag	kl. 14 - 22	
Søndag	kl. 7 - 22	
Alle dage	kl. 22 - 7	40 dB(A)

De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes for overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling eller beregning, der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således:

For dagperioden, kl. 7.00 – 18.00 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer,

for aftenperioden, kl. 18.00 – 22.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede time, og

for natperioden, kl. 22.00 – 7.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede halve time.

8. Ved eventuelt varigt ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Alt miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

## Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet på grundlag af de oplysninger, der er i ansøgningskema nr. 212268, version 1, som beregnet via [www.husdyrgodkendelse.dk](http://www.husdyrgodkendelse.dk) den 23. september 2019.

<sup>2</sup> dB(A) = Decibel(A)-skalaen som internationalt bruges i forbindelse med måling af svag lyd.



Husdyrbruget er omfattet af § 16 b, stk. 1 i *Husdyrbrugloven*, da det ikke er omfattet af godkendelsespligten efter § 16 a, men har et produktionsareal, som er større end 100 m<sup>2</sup>.

Miljøtilladelsen er udarbejdet efter *Husdyrbrugloven*, hvor EU's VVM-direktiv<sup>iii</sup> og IE-direktiv<sup>iv</sup> er indarbejdet.

## **Biaktiviteter**

Efter det oplyste er der ikke eksisterende biaktiviteter på husdyrbruget, som er omfattet af krav om godkendelse, tilladelse m.v. efter *Miljøbeskyttelsesloven*<sup>v</sup> eller regler udstedt i medfør af loven. Der er endvidere ikke i forbindelse med den aktuelle ansøgning om miljøtilladelse søgt om sådanne biaktiviteter, der forudsætter godkendelse, tilladelse m.v. efter anden lovgivning.

## **Offentliggørelse og orientering af naboer**

Det er Ikast-Brande Kommunes vurdering, at nærværende miljøtilladelse ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på miljøet. Derfor er offentligheden ikke informeret tidligt i beslutningsprocessen ved offentlig annoncering eller haft udkast til afgørelse til kommentering.

Ejere og beboere, m.fl. (Præstegårdsvej 11, 7330 Brande) af nabobeboelsen mod sydøst er den 10. oktober 2019 orienteret om ansøgningen med 14 dages frist for kommentarer. Orienteringen gav ikke anledning til bemærkninger.

Afgørelsen om miljøtilladelse er truffet den 4. november 2019 og offentliggøres på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside <http://www.ikast-brande.dk/politik/hoeringer>, den 5. november 2019. Afgørelsen vil desuden blive lagt på Miljøstyrelsens Digitale MiljøAdministrations (DMA) hjemmeside [www.dma.mst.dk](http://www.dma.mst.dk).

## **Gyldighed**

Miljøtilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelse er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

## **Helt eller delvist bortfald af afgørelsen**

Hvis miljøtilladelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af miljøtilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Tilladelsen er udnyttet, når mindst 25 procent af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Driftsmæssig udnyttelse er opnået, når der på det pågældende produktionsareal produceres mindst 50 procent af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

## **Andre godkendelser, tilladelser og dispensationer**

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at en miljøtilladelse efter reglerne i *Husdyrbrugloven* ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Der skal derfor eksempelvis – i det omfang, at det er relevant i det konkrete tilfælde – søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Ikast-Brande Kommune.

## Beliggenhed og planlægningsmæssige forhold

### Placering af anlægget

#### Krav til placering af anlæg m.v.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug samt udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende
- i en afstand mindre end 50 meter fra de to ovennævnte områder
- i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse.

Derudover er der følgende afstandskrav:

- 25 meter til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning
- 50 meter til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning
- 15 meter til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m<sup>2</sup> – ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning skal der desuden være mindst 100 meter til åbne vandløb og til søer større end 100 m<sup>2</sup>
- 15 meter til offentlig vej og privat fællesvej
- 25 meter til levnedsmiddelvirksomhed
- 15 meter til beboelse på samme ejendom
- 30 meter til naboskel.

Endelig skal ny bebyggelse som udgangspunkt placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, lige som byggeriet skal være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ejendommens eksisterende produktionsanlæg ligger samlet på adressen Præstegårdsvej 4, 7330 Brande. Der sker ingen nybyggeri, eller væsentlige ændringer i de eksisterende stalde i forbindelse med den nye miljøtilladelse. Bygning 5 ændres fra slagtesvin og smågrise på delvis spaltegulv til slagtekalve på dybstrøelse. Situationsplanen for ejendommen fremgår af kortbilag 1.

Produktionsanlægget ligger ca. 3,5 km nord for nærmeste byzone (Filskov) og mere end 15 km sydøst for nærmeste sommerhusområde. Nærmeste samlede bebyggelse ligger ca. 308 meter nord for produktionsanlægget, mens nærmeste nabobeboelse (Præstegårdsvej 11, 7330 Brande) uden landbrugspligt ligger ca. 80 meter sydøst for produktionsanlægget.

#### Kommunen vurderer

Der ændres ikke på de eksisterende bygninger, lige som der ikke bygges nye stalde eller gødningsopbevaringsanlæg, hvorfor det ikke er relevant at vurdere på afstandsforholdene i *Husdyrbruglovens* §§ 6 og 8.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne fra produktionsanlægget begrænses, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug samt de supplerende vilkår for miljøtilladelsen overholdes.

## Landskabelige og geologiske værdier

### Landskabelige bevaringsværdier

Landskaberne i Ikast-Brande Kommune er meget varierede med forskellige landskabelige værdier. Fra det kuperede og varierede dallandskab (Søhøjlandet) øst for den jyske højderyg til det flade slettelandskab med heder og plantager vest for højderyggen. Vi ønsker at bevare og beskytte de vigtigste landskabelige bevaringsværdier i Ikast-Brande Kommune. Det vil sige de landskaber, der i kraft af dramatik, mangfoldighed eller monoton besidder en særlig fortællerværdi, æstetisk værdi eller rekreativ værdi.

I Kommuneplan 2017-2029 for Ikast-Brande Kommune er de landskabelige bevaringsværdier delt op i to kategorier: værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) og uforstyrrede landskaber (og større sammenhængende landskaber).

De værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) rummer en stor fortællerværdi for eksempel ådalene i de store åsystemer med deres søer og dalstrøg, bakkeøerne på smeltevandssletterne samt hederne og plantagerne. Ofte kan man aflæse, hvordan landskabet er skabt. For eksempel er Søhøjlandet mod øst stærkt præget af den sidste istid, isens bevægelser og isens afsmeltning.

De uforstyrrede landskaber (større sammenhængende landskaber) er generelt almindelige, sammenhængende landskabsområder i det åbne land. De er præget af landbrug og skovbrug, mindre landsbyer, bebyggelser og småveje m.m. spredt i landskabet. At landskabet er uforstyrret betyder, at landskabet som udgangspunkt ikke er visuelt og støjmessigt påvirket af større tekniske anlæg som for eksempel større el-ledningsnet, veje, store produktionsanlæg, vindmøller, master, større virksomheder og større by- og sommerhusområder m.m.

### Geologiske bevaringsværdier

De geologiske værdier omfatter lag i jorden (jordprofiler) eller sammenhængende landskabsformer. De har betydning for forskning, undervisning og fortællingen om landskabets tilblivelse. Det er derfor vigtigt, at der er adgang til de geologiske værdier, og at de ikke bliver sløret af beplantning, byggeri og andre former for anlæg.

De fleste geologiske værdier indeholder betydelige fortællinger om en egn's natur og kultur. Ikast-Brande Kommune rummer fortællingen om, hvordan isen formede det jyske landskab. Fra det kuperede morænelandskab i øst omkring Nørre Snede til den flade og let skrånende smeltevandslette med spredte bakkeøer og brede ådale, der strækker sig mod nord og vest.

Udpegningerne i Kommuneplan 2017-2029 for Ikast-Brande Kommune er primært nationalt udpegede geologiske værdier:

- Søhøjlandet
- Isenbjerg
- Bølling Sø
- Kulsø-Rørbæk Sø
- Sepstrup-Vrads Sande.

Dog er der også en enkelt lokal udpegning – Linnebjerg – som er en bakkeø nordvest for Faurholt.

Områder af geologisk interesse er især sårbare over for, at man graver materialer og opfyldning bort. Det kan få den konsekvens, at man kommer til helt at udslette geologiske informationer.

### Kommunen vurderer

Der bygges ikke nyt i forbindelse med denne miljøtilladelse, hvorfor Ikast-brande Kommune vurderer, at det ikke er relevant at foretage en nærmere vurdering i forhold til de landskabelige og geologiske værdier.

### Kulturhistoriske værdier

#### Kulturhistoriske værdier

Landskabet i Ikast-Brande Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Samfundsudviklingen føjer hele tiden nye lag til kulturhistorien i landskabet. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. De kulturhistoriske værdier knytter sig til historien om, hvordan mennesket opdyrkede heden og udnyttede jordens ressourcer til overlevelse. Værdierne knytter sig også til historien om, hvordan jernbanen og Hærvejen har skåret sig gennem landskabet og dannet grundlaget for byerne.

Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor betydning for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener de en særlig beskyttelse.

I Kommuneplan 2017-2029 for Ikast-Brande Kommune er de vigtigste kulturhistoriske værdier i kommunen udpeget. De kulturhistoriske værdier er delt op i to kategorier: Værdifulde kulturmiljøer og kulturhistoriske bevaringsværdier.

De værdifulde kulturmiljøer kan for eksempel være kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype, et område med en koncentration af fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund eller kirker med kirkegårde og deres omgivelser.

De kulturhistoriske bevaringsværdier kan for eksempel være mindsten og monumenter, enkeltgravhøje, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg eller sten- og jorddiger, alléer og levende hegn.

Udpegningen af kulturhistoriske værdier betyder, at når der udvikles inden for eller umiddelbart uden for de udpegede områder, så skal det ske med viden om og under hensyntagen til de kulturhistoriske værdier. På den måde kan det undgås, at de kulturhistoriske elementer og spor går tabt eller bliver forringet.

Jævnfør Kommuneplan 2017–2029 for Ikast-Brande Kommune, skal det undgås, at nyt byggeri, anlæg eller ændringer i landskabet udformes eller placeres på en måde, der forringer oplevelsen eller kvaliteten af de udpegede kulturhistoriske værdier.

### Kommunen vurderer

Som nævnt bygges der ikke nyt i denne sag, hvorfor Ikast-brande Kommune vurderer, at det ikke er relevant at vurdere nærmere i forhold til de kulturhistoriske værdier.

## Natur

### Påvirkning af natur

Den samlede ammoniakemission i ansøgt og i 8-års drift<sup>3</sup> fra husdyrbruget er vist i nedenstående tabel:

<sup>3</sup> 8 års-drift: Den drift som var tilladt 8 år før ansøgningstidspunktet.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH <sub>3</sub> -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH <sub>3</sub> -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH <sub>3</sub> -N/år)
Ansøgt drift	832,4	61,9	894,3
Nudrift	1540,9	61,9	1602,9
8 års-drift	1614,9	61,9	1676,9

Der er således en reduktion på ca. 783 kg N pr. år fra husdyrbruget i ansøgt drift sammenlignet med driften for 8 år siden.

## Ammoniak og natur

Hovedparten af ammoniakdepositionen (kvælstofnedfaldet) fra et husdyrbrug vil – afhængigt af flere forhold – på et tidspunkt blive afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra kilden. Størstedelen af den ammoniakdeposition, som direkte kan henføres til et husdyrbrug, vil formentlig ske i terrænet inden for ca. 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget. Ammoniakdeposition er som regel til ugunst for opretholdelse af de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives. Kommunen er forpligtiget til, at vurdere om en udvidelse/ændring af et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder.

I henhold til *Husdyrbrugloven* er etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug, ikke tilladt, hvis anlægget ligger i en afstand på mindre end ti meter til, eller helt eller delvis inden for, nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) eller nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **uden for** internationale beskyttelsesområder. Der er tale om en forbudszone.

Natura 2000-områder er naturområder som, set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Der er tale om en fælles betegnelse for Habitat-, Ramsar<sup>4</sup>- og Fuglebeskyttelsesområderne. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

Jævnfør *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*, defineres naturtyperne, omfattet af *Husdyrbrugloven*, i tre kategorier:

**Kategori 1-natur:** Nærmere bestemte naturtyper beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder.

**Kategori 2-natur:** Visse naturtyper beliggende **uden for** internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end ti ha, som er omfattet af *Naturbeskyttelseslovens*<sup>vi</sup> § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af *Naturbeskyttelseslovens* § 3.

<sup>4</sup> Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder. Ramsarområder er beskyttede vandområder med særlig betydning for fugle.

**Kategori 3-natur:** Naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter *Naturbeskyttelseslovens* § 3, og nærmere definerede ammoniakfølsomme skove, der er beliggende **uden for** de internationale naturbeskyttelsesområder.

Der er fastsat forskellige beskyttelseskrav i forhold til de forskellige naturkategorier. Den tilladte maksimale **total**deposition fra et husdyrbrug til kategori 1-natur er afhængig af antallet af andre husdyrbrug i nærheden (Antallet af andre husdyrbrug i området er defineret efter nærmere regler om vurdering af kumulation – se nedenfor). Hvis der ikke er andre husdyrbrug, må der fra husdyrbruget, som den aktuelle ansøgning drejer sig om, som hovedregel højst være en **total**deposition på 0,7 kg N pr. ha pr. år. Er der ét husdyrbrug udover husdyrbruget, der søger, falder den højst tilladelige **total**deposition til 0,4 kg N pr. ha pr. år, og endelig, hvis der er mere end ét husdyrbrug udover husdyrbruget, der søger, må totaldepositionen fra husdyrbruget, der søger, maksimalt være 0,2 kg N pr. ha pr. år.

Antallet af husdyrbrug i nærheden opgøres som en summering af:

- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH<sub>3</sub>-N (ammoniakkvælstof) pr. år inden for 200 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH<sub>3</sub>-N pr. år inden for 200-300 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH<sub>3</sub>-N pr. år inden for 300-500 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH<sub>3</sub>-N pr. år inden for 500-1.000 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH<sub>3</sub>-N pr. år inden for 1.000-2.500 meter.

(Afstandene måles mellem det mest kritiske naturpunkt og et nærmere defineret centrum for det eller de pågældende husdyr).

Den maksimale tilladte **total**deposition til kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år, mens kommunen i forhold til kategori 3-natur efter nærmere kriterier skal foretage en konkret vurdering af, om der er tale om en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser og af, om der skal stilles krav til den maksimale **mer**deposition. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år.

Kommunen skal vurdere om ændringen af et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder. Vurderingen tager udgangspunkt i, om det ansøgte vil medføre en totaldeposition eller en merdeposition, som vil resultere i en tilstandsændring af den pågældende naturtype.

I IT-ansøgningen er der lavet beregninger af total- og merdeposition fra husdyrbruget til den omkringliggende natur. Beregningerne sandsynliggør, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning med kvælstof til omkringliggende kategori 1-3-natur.

### **Kategori 1-natur**

Nærmeste kategori 1-natur er en mose, som ligger i Habitatområde nr. 63 – Mose ved Karstoft Å, ca. 4,8 km nordøst for husdyrbruget. Den beregnede ammoniakdeposition til nærmeste kategori 1-natur viser, at totaldepositionen efter ændringen af husdyrbruget vil være 0,0 kg N pr. ha pr. år. Da beregningen viser, at området modtager en totaldeposition på under 0,2 kg N pr. ha pr. år betyder det desuden, at beskyttelseskriteriet er overholdt, uanset hvor mange husdyrbrug der i øvrigt måtte være i nærheden.

### **Kategori 2-natur**

Nærmeste kategori 2-natur er en hede, som ligger ca. 345 meter sydøst for husdyrbruget. Beregningen til nærmeste kategori 2-natur viser, at totaldepositionen efter ændringen af husdyrbruget, vil være 0,2 kg N pr. ha pr. år. Den maksimale tilladte totaldeposition til kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år, hvorfor beskyttelsesniveauet er overholdt.

### **Kategori 3-natur**

Til to omkringliggende moser, som er omfattet af kategori 3-natur, er der beregnet merdeposition. Beregningen til en mose ca. 222 meter syd for husdyrbruget viser, at merdepositionen efter udvidelsen af slagtekalveproduktionen, vil være minus 0,2 kg N pr. ha pr. år, mens beregningen til en anden mose ca. 300 meter sydøst for husdyrbruget viser, at merdepositionen, vil være minus 0,3 kg N pr. ha pr. år.

Der ligger registreret en potentielt ammoniakfølsom skov ca. 303 meter sydøst for husdyrbruget. Beregningen hertil viser, at merdepositionen efter ændringen af husdyrbruget vil være minus 0,1 kg N pr. ha pr. år. Da dette er lavere end beskyttelsesniveauet, er der ikke foretaget en vurdering af, hvorvidt skoven reelt er ammoniakfølsom.

Alt i alt er beskyttelsesniveauet til kategori 3-natur overholdt.

Naturområderne fremgår af kortbilag 3 og 4.

### **Kommunen vurderer**

Ikast-Brande Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt. Samtidig er kravet til merdeposition til kategori 3-natur overholdt. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at udvidelsen af slagtekalveproduktionen ikke vil medføre en forøgelse af ammoniakdepositionen i de øvrige omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle. Der er derfor ikke grundlag for at stille yderligere vilkår for at beskytte de pågældende naturområder, idet der ikke vurderes at være tale om særlige tilfælde, hvor dette er påkrævet.

### **Påvirkning af bilag IV-arter**

#### **Ammoniakbelastning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter og bilag IV-plantearter**

Af EF-habitatdirektivets<sup>vii</sup> bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Kun en del af de arter, der er anført i bilag IV, findes i regionen, men vandflagermus, sydflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og ulv findes i området. Husdyrbrugets ammoniakemission vil - som beskrevet i ovenstående afsnit - ikke medføre en forringelse af de nærliggende naturområder.

### **Kommunen vurderer**

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- at der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for bilag IV-arters trivsel
- at driften af husdyrbruget samlet set ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a), samt ikke vil medføre ødelæggelse af livsstadier af de plantearter, som er optaget i ER-habitatdirektivets bilag IV, litra b).

## Jord, grundvand og overfladevand

Miljøpåvirkningen fra kvælstof, fosfor, ammoniak og zink i forhold til jord, grundvand og overfladevand begrænses via generelle miljøregler. Der er gennem lovgivningen fastsat regler om anvendelse af gødning i jordbruget med henblik på at beskytte jord, grundvand, vandløb, søer, havområder, herunder kystvande mod forurening samt med henblik på at beskytte naturen med dens bestande af vilde dyr og planter. Der er i den forbindelse fastsat lofter for den højst tilladelige mængde udbragt kvælstof og fosfor pr. ha fra gødning, og der er bestemmelser om anvendelse af efterafgrøder for at mindske kvælstofudvaskningen. Ligeledes er der fastsat regler om anvendelse af bestemte udbringningsteknikker – eksempelvis langs visse naturtyper.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at det ansøgte ikke indebærer nogen væsentlig virkning på jord, grundvand og overfladevand – herunder Natura 2000-vandområder<sup>5</sup> - når de til enhver tid gældende generelle miljøregler over holdes.

## Forurening og gener

### Lugt

#### Lugtgener fra anlæg

Lugten fra husdyrbrug kommer fra stalde, gødningsopbevaring og i forbindelse med håndtering og udbringning af husdyrgødning. Den lugt, der udledes fra stalde og lignende husdyranlæg angives som "lugtemissionen". Størrelsen på emissionen fra et husdyranlæg afhænger af, hvilke dyretyper der er på stald, hvilken staldtype der er tale om, og hvor stor en overflade, der afsættes husdyrgødning på.

Landzone betragtes normalt som landbrugets arbejdsområde, hvilket betyder, at beboere i landzone skal tåle en del lugtgener.

Der er dog i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen* fastsat en række lugtgenekriterier og tålegrænser for lugt i forhold til tre område- og beboelsestyper: Byzone, visse områder i landzone<sup>6</sup> og enkeltbolig (uden landbrugspligt og som ikke ejes af den ansvarlige for husdyrbrugets drift) i landzone, på henholdsvis 5, 7 og 15 OU<sub>E</sub><sup>7</sup> pr. m<sup>3</sup> luft efter Miljøstyrelsens lugtmodel og 1, 3 og 10 LE<sup>8</sup> pr. m<sup>3</sup> luft efter den såkaldte FMK-model<sup>9</sup>. Tålegrænserne er et udtryk for den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende område- eller beboelsestype.

<sup>5</sup> Natura 2000-områder er et netværk af beskyttede naturområder i EU.

<sup>6</sup> "Visse områder i landzone" indbefatter: Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende samt beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end seks beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget (samlet bebyggelse).

<sup>7</sup> OU<sub>E</sub> = Lugt-enheder (Odour Units) bestemt efter den europæiske standard for lugtanalyse, hvor 1 OU<sub>E</sub> er grænsen for, hvornår den pågældende lugt kan erkendes.

<sup>8</sup> LE: Lugtenheder

<sup>9</sup> FMK-modellen er udarbejdet af den tidligere Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK).



Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område- eller beboelsestype, hvor de fastsatte tålegrænser netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte tålegrænser ikke overskrides i mere end 1 procent af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Gyllebeholdere er ikke inkluderet i lugtberegningerne, da de er omfattet af generelle afstandsregler.





Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter af byzone eller visse områder i landzone er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH<sub>3</sub>-N pr. år. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig i landzone uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af det husdyrbrug, som den aktuelle ansøgning drejer sig om. Dette sker for at tage højde for den samlede lugtpåvirkning (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning, som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for en af de nævnte område- eller beboelsestyper. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtafgivelsen.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem [www.husdyrgodkendelse.dk](http://www.husdyrgodkendelse.dk) beregner hvilke afstande, der mindst skal være fra staldanlægget til de forskellige beboelsestyper for at lugtkravene er overholdt.

Da der ikke er andre ejendomme med en ammoniakfordampning over 750 kg NH<sub>3</sub>-N pr. år indenfor 100 meter af enkeltbolig uden landbrugspligt eller indenfor 300 meter i forhold til visse områder i landzone og byzone, er der i nærværende sag ikke nogen kumulativ effekt.

Af nedenstående tabel fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til henholdsvis nærmeste nabo uden landbrugspligt, visse områder i landzone og byzone samt geneafstanden til samme områder. Ukorrigeret geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne. Ved korrigeret geneafstand kan staldanlæg være screenet bort som følge af afstand, og der kan være korrigeret for vindretning samt lugtreducerende teknologi. Vægtet gennemsnitsafstand er afstanden fra det beregnede lugtcentrum til de forskellige områdetyper. Det fremgår af tabellens sidste kolonne, at genekriteriet er overholdt i nærværende sag.

6.1 Samlet resultat af lugtberegning						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits-afstand	Genekriterie overholdt
Præstegårdsvej 11 	0	FMK	55,3	55,3	129,9	Ja
Blåhøj Kirkevej 32 	0	FMK	98,3	98,3	363	Ja
Blåhøj Kirkevej 38 	0	FMK	98,3	98,3	343,6	Ja
Filskov By, Filskov 	0	FMK	174,9	174,9	3546,4	Ja

Konsekvenszone: 197 m

Konsekvenszonen for lugt er beregnet til 197 meter. Konsekvenszonen er det område, som identificerer hvilke naboer (beboelser), der vil kunne blive udsat for lugtpåvirkning af en vis styrke. Disse naboer betragtes efter praksis som hørings<sup>10</sup> og klageberettigede. Ejere og brugere af beboelser inden for konsekvenszonen er blevet orienteret om ansøgningen.

### **Kommunen vurderer**

Den reelle lugtpåvirkning fra husdyrbrugets staldanlæg vil afhænge af flere forhold. Lugtpåvirkningen vil dog generelt kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af de overflader, som husdyrgødning og foderrester afsættes på samt ved minimering af det tidsrum, som gylleomrøring og gylleudbringning foretages i.

Ud over de mulige lugtgener fra staldanlægget kan der forekomme lugtgener i forbindelse med omrøring af gyllebeholderen og øvrig håndtering af husdyrgødning samt fra håndtering af ensilage. Gylleomrøring og øvrig gødningshåndtering sker primært i forbindelse med udbringningen, der hovedsageligt sker om foråret, mens ensilagehåndteringen sker dagligt.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at lugt fra staldanlægget ikke vil medføre væsentlige gener for naboerne. Lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt. Det vurderes, at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener for boliger i byzone, visse områder i landzone og enkeltboliger uden landbrugspligt er begrænset og ikke ud over, hvad der må forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

Gyllebeholdere er ikke inkluderet i lugtberegningerne, da de er omfattet af generelle afstandsregler.

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set på baggrund af det oplyste at:

- lugtgenekriterierne er overholdt i forhold til alle tre område-/beboelsestyper i det konkrete tilfælde
- projektets gennemførelse ikke vil medføre væsentlige, forøgede lugtgener fra produktionsanlægget
- husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og vilkår 5 for miljøtilladelsen – drives på en sådan måde, at lugtpåvirkningen på omgivelserne fra staldanlægget minimeres, og så de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier overholdes, og lugtgenegrænserne dermed ikke overskrides i mere end en procent af tiden.

## **Støj**

### **Ansøgers oplysninger**

Der er hele tiden fokus på at minimere støjen fra produktionen. Støjen vil primært være fra:

- pumpe ved overpumpning af gylle til beholder
- blandervogn ved blanding af foder

---

<sup>10</sup> Høringsberettigede naboer: Ejere og brugere af beboelser, beliggende på matrikler, som matrikulært grænser op til den matrikel/matrikler, hvorpå husdyrbrugets produktionsanlæg ligger. Det er Ikast-Brande Kommunes skøn, at det er af underordnet betydning at høre ejere af matrikler, uden beboelse, som grænser op til husdyrbrugets matrikler (både dem med og uden produktionsanlæg).

- kompressor
- maskiner i forbindelse med markarbejde
- interne og eksterne transportere til og fra ejendommen
- fra korntørringsanlæg.

Det vurderes, at det kun er gyllepumpen, dyrene og kørsel, der kan høres af naboer. Gyllepumpe ved fortank kører ca. 4-5 timer i dagtimerne hver 14. dag (normalt aldrig i weekenden). Foderblanding og støj fra dyrene vil forekomme hver dag, normalvis i dagtimerne. Eksterne transportere forekommer primært i dagtimerne, mens interne transportere, som f.eks. gyllekørsel og ensilering, kan forekomme i aftentimerne, og evt. weekend. Korntørring forekommer kun i en begrænset periode efter høst.

### **Kommunen vurderer**

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre væsentlige gener for de omkringboende. Hvis der kommer velbegrundede klager over støj fra produktionsanlægget, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for, at de specifikke krav, som fremgår af vilkår 7, er overholdt.

Endvidere vurderer Ikast-Brande Kommune, at der ikke vil være væsentlige problemer eller gener i forhold til rystelser som følge af husdyrholdet og produktionen, samt opbevaring og håndtering af husdyrgødning m.v.

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde – F48 – Hedeområder ved Store Råbjerg, ligger ca. 12 km syd for staldanlægget. Ikast-Brande Kommune vurderer, at støjen fra husdyrbruget ikke vil påvirke området på grund af afstanden.

## **Støv**

### **Ansøgers oplysninger**

Der kan forekomme støv på ejendommen i forbindelse med håndtering af halm til strøelse.

### **Kommunen vurderer**

Ikast-Brande Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne.

## **Fluegener og uhygiejniske forhold**

### **Ansøgers oplysninger**

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent. Fluer bekæmpes ved brug af rovfluer i gyllekanaler samt snyltehvepse i dybstrøelsen. Der er indgået aftale med et privat sikringsfirma om rottebekæmpelse.

### **Kommunen vurderer**

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ejendommens forebyggelse og bekæmpelse af flue- og skadedyr er tilstrækkelig. Ansøger skal kontakte Ikast-Brande Kommune straks, hvis der konstateres rotter på ejendommen. Jævnfør vilkår 6 kan Ikast-Brande meddele påbud om, at der skal udarbejdes og

gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjerne fra Aarhus Universitet, om flue- og rottebekæmpelse på ejendomme med husdyr.

## **Lys**

### **Ansøgers oplysninger**

Der er installeret en lampe ved gårdspladsen, og der er ikke anden udendørs belysning. Der er ikke tændt lys i staldene om natten. Der er begrænset lysudfald gennem den naturlige ventilation om aftenen. Da nærmeste nabo ligger tæt på ejendommen, er der taget hensyn til eventuelle gener fra ejendommens lyskilder.

### **Kommunen vurderer**

Ikast-Brande Kommune vurderer, at belysning ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende på grund af anlæggets placering og udformning samt driftsform.

## **Affald**

### **Ansøgers oplysninger**

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativene for Ikast-Brande Kommune.

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes af privat renovationsfirma.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i maskinhus. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Døde dyr afhentes af DAKA efter behov. Dyrene opbevares på betonspalter under presenning.

### **Kommunen vurderer**

Ikast-Brande Kommune vurderer, at bortskaffelse af døde dyr sker på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes, og at bortskaffelse af øvrigt affald sker miljømæssigt forsvarligt, når *Ikast-Brande Kommunes Regulativ<sup>viii</sup>* for erhvervsaffald efterleves.

## **Olie- og kemikalieopbevaring**

### **Ansøgers oplysninger**

På ejendommen anvendes der olie, i form af dieselolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet. Dieselolien opbevares i maskinhuset i overjordisk tank på 2.500 liter fra 2008. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Tankene er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene. Spildolie opbevares i maskinhuset på fast bund og afhentes af godkendt modtager.

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af pesticider og rengøringsmidler. Det er minimalt hvad der anvendes af rengøringsmidler. Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere. Andre former for kemikalier der er klassificerede og mærket som giftige eller meget giftige opbevares i aflåst kemikalierum i maskinhuset. Nødvendige rengøringsmidler/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Pesticider opbevares i aflåst kemikalierum i maskinhuset. Vask og påfyldning af sprøjte sker i marken. Påfyldning af sprøjten sker så der ikke er risiko for tilbageløb til vandforsyningen. Nødvendige pesticider bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er pesticidaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et pesticid, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Medicin opbevares i et skab i stalden. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

### **Kommunen vurderer**

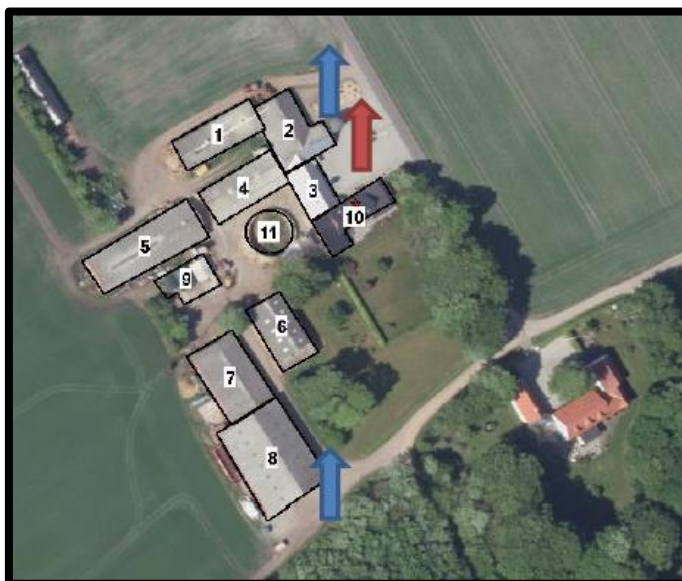
Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at *Olietanksbekendtgørelsen*<sup>ix</sup> skal overholdes. Især gøres der opmærksom på kapitel otte om egenkontrol.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ansøger tager de nødvendige forholdsregler til opbevaring af olie og kemikalier for at sikre mod forurening. Endvidere vurderes det, at placeringen af olietanken ikke udgør nogen risiko for forurening af jord, overflade- og/eller grundvand.

## **Transport**

### **Ansøgers oplysninger**

Til ejendommen er der tre indkørsler (se nedenstående kortudsnit). Det er primært den nordlige og den sydlige indkørsel, der anvendes i forbindelse med driften. Den midterste er indkørslen til stuehuset.



Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen (se nedenstående tabel).

Type	Antal/år, før	Antal/år, efter
Indkøbt foder	26	26
Brændstof	8	8
Husdyrgødning	100	100
Husdyr til/fra ejendommen	90	90
Døde dyr	35	35
Affald	26	26
Øvrige	2	2
<b>Samlet antal transporter</b>	<b>287</b>	<b>287</b>

De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets køreplaner.

#### **Kommunen vurderer**

Ikast-Brande Kommune vurderer, at antallet af transporter er normalt for denne type og størrelse af husdyrbrug. Kommunen vurderer, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil give væsentlige gener for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes.

### **Tagvand og spildevand**

#### **Ansøgers oplysninger**

Der er tagrender på bygning 3, 4 og 5. Tagvandet ledes via drænledning til skov 50 meter syd for ejendommen. Denne nedsivning er godkendt i forbindelse med byggetilladelse til bygning nr. 5. Tagvandet fra øvrige bygninger ledes ud på jorden, og nedsives lokalt.

#### **Kommunen vurderer**

Ikast-Brande Kommune bemærker, at der ikke bygges nyt i forbindelse med det ansøgte og vurderer umiddelbart, at afledning af tagvand, vaskevand og spildevand fra staldanlægget sker efter gældende generelle regler.

## Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

### Ansøgers oplysninger

Opbevaringsanlæg	Opførsels år	Kapacitet (m <sup>3</sup> )	Overfladeareal (m <sup>2</sup> )	Teknologi
Gylletank 1	1998	756	155	Flydelag
Gyllekanaler	1989	150		
<b>I alt</b>		<b>906</b>		

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand m.v. Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn. Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares som kompost i markstak eller køres direkte ud.

### Kommunen vurderer

Ifølge *Husdyrgødningsbekendtgørelsen*<sup>x</sup> vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst ni måneders produktion normalt være tilstrækkeligt til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler.

Ikast-Brande Kommune vurderer, på baggrund af det oplyst, at opbevaring af husdyrbrugets husdyrgødning vil ske på en måde, som er i overensstemmelse med de generelle miljøregler, og at overholdelsen af de generelle miljøregler vil medvirke til at begrænse den mulige påvirkning af det omgivne miljø fra opbevaringsanlæggene.

## Anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

### Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forbindelse med en miljøgodkendelse eller miljøtilladelse, hvis ammoniakfordampningen overstiger 750 kg NH<sub>3</sub>-N pr. år. BAT er ikke en statisk størrelse, men ændrer sig som følge af den teknologiske udvikling. Kravet om begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT bidrager således til at sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravene til den maksimale emission (emissionsgrænseværdien) er fastlagt i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* bilag 3. Kommunen kan dog i særlige tilfælde fravige kravet, hvis ansøgeren godtgør, at det konkret ikke vil være proportionalt at opfylde kravet i forhold til hvad, der er økonomisk eller teknisk muligt som følge af den eksisterende indretning og drift.

Husdyrbrug, der er omfattet af IE-direktivet, skal ud over ovenstående generelt leve op til principperne om anvendelse af BAT, som disse er foreskrevet i EU-kommissionens såkaldte BAT-konklusioner med tilhørende BAT-referencedokumenter (BREF).

Det aktuelle husdyrbrug har i ansøgt drift en ammoniakemission på mere end 750 kg NH<sub>3</sub>-N pr. år, hvorfor ammoniakemissionen skal reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af BAT.

I det følgende er ammoniakemissionen fra husdyrbruget vurderet i forhold til Ikast-Brande Kommunes niveau for BAT. Ved Ikast-Brande Kommunes vurdering i relation til BAT indgår – ud over gældende national lovgivning – Miljøstyrelsens Teknologi-blade, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning,

klagenævnsspraksis samt kravene i EU-kommissionens seneste konklusion og referencedokument om BAT for intensivt opdræt af fjerkræ og svin.

## BAT – teknik med henblik på reduktion af ammoniakemission

### Ansøgers oplysninger

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	832	62	894
Faktisk emission (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	832	62	894
Forskel (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

### Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune bemærker, at husdyrbruget efter det oplyste overholder emissionsgrænselværdien vedrørende ammoniak og at den vejledende BAT derved er overholdt.

Ikast-Brande Kommune bemærker – i lighed med en udmelding fra Miljøstyrelsen i maj 2017 – at kravene i den seneste BAT-konklusion i meget vid udstrækning er indeholdt i den nugældende regulering, herunder i reglerne om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og de generelt gældende regler om placering, indretning og drift af husdyrbrug, de generelt gældende regler om opbevaring og anvendelse af husdyrgødning samt reglerne om gødningsregnskab og indberetning deraf.

Ikast-Brande Kommune vurderer sammenfattende, at husdyrbruget – ved efterlevelse af vilkårene for denne miljøgodkendelse og de generelt gældende miljøregler – lever op til principperne om anvendelse af BAT med henblik på reduktion af ammoniakemissionen.

### Kommunens samlede vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set, at den ansøgte ændring af husdyrbruget, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke indebærer en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

### Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen - det vil sige klagen skal indgives senest tirsdag den 3. december 2019.



Følgende kan klage:

Ansøger, miljø- og fødevareministeren, Styrelsen for patientsikkerhed samt enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Desuden kan visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *Husdyrbrugloven*, klage.

Du klager via Klageportalen, som du finder via klagenævnets hjemmeside [www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk) . Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Ikast-Brande Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Ikast-Brande Kommune. Hvis Ikast-Brande Kommune fastholder afgørelsen, sender Ikast-Brande Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Ikast-Brande Kommune. Ikast-Brande Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter, om du kan fritages. De nærmere betingelser for at blive fritaget kan du se på nævnets hjemmeside [www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk) .

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøtilladelsen i klageperioden, og mens eventuel klage behandles, sker derfor på eget ansvar.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jævnfør *Husdyrbruglovens* § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

## **Med venlig hilsen**

Morten Gjærning Petersen  
Biolog  
Landbrug & Virksomhed

## Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

**Kopi af udkast til afgørelse inkl. bilag sendt til nedenstående med mulighed for 30 dages frist til at kommentere udkastet:**

Ansøger: Bjarne Lerche, Præstegårdsvej 4, 7330 Brande – e-mail: [lerche@bjlerche.dk](mailto:lerche@bjlerche.dk)

Konsulent: SAGRO I/S, Birk Centerpark 24, 7400 Herning ved Nina Laudal Jensen – e-mail: [nlj@sagro.dk](mailto:nlj@sagro.dk)

**Orientering om at udkast foreligger, og at der er 14 dages frist til at kommentere udkastet er sendt til:**

Ejere og brugere, m.fl. af følgende nabobeboelse inden for den vejledende konsekvenszone på 197 meter:

- Nabobeboelse, Præstegårdsvej 11, 7330 Brande

**Kopi af afgørelsen inkl. bilag sendt til:**

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd – e-mail: [ae@ae.dk](mailto:ae@ae.dk)

Danmarks Naturfredningsforening – e-mail: [dnikast-brande-sager@dn.dk](mailto:dnikast-brande-sager@dn.dk)

Danmarks Sportsfiskerforbund,

- Hovedkontor – e-mail: [post@sportsfiskerforbundet.dk](mailto:post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Den centrale miljøafdeling – e-mail: [lbt@sportsfiskerforbundet.dk](mailto:lbt@sportsfiskerforbundet.dk)

Dansk Ornitologisk Forening – e-mail: [natur@dof.dk](mailto:natur@dof.dk)

Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling – e-mail: [ikast-brande@dof.dk](mailto:ikast-brande@dof.dk)

Det Økologiske Råd – e-mail: [husdyr@ecocouncil.dk](mailto:husdyr@ecocouncil.dk)

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark v./ Formand Niels Barslund – e-mail: [nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk](mailto:nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)

Forbrugerrådet – e-mail: [fbr@fbr.dk](mailto:fbr@fbr.dk)

Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord – e-mail: [trnord@stps.dk](mailto:trnord@stps.dk)

## **Bilag**

Kortbilag 1: Situationsplan over husdyrbruget, Præstegårdsvej 4, 7330 Brande

Kortbilag 2: Husdyrbrugets placering i forhold til byzone, sommerhusområde og lokalplan i landzone, som er udlagt til boligformål m.m.

Kortbilag 3: Kategori 1-, 2- og 3-natur, samt nærmeste Natura 2000-område

Kortbilag 4: Arealer registreret som beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3

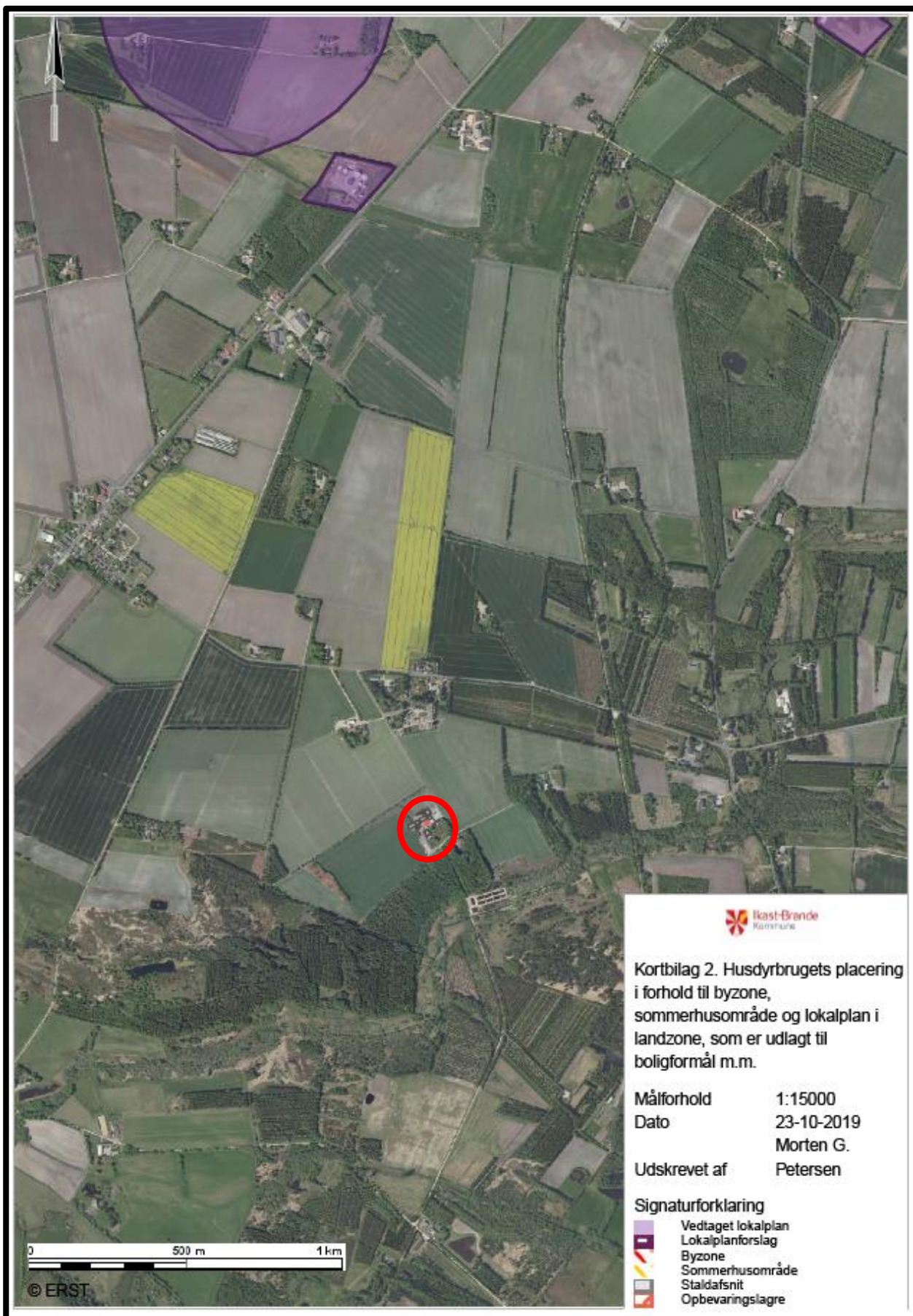
Bilag 1: Oversigt over lovgivning

# Kortbilag 1

Situationsplan over husdyrbruget, Præstegårdsvej 4, 7330 Brande







Kortbilag 2. Husdyrbrugets placering i forhold til byzone, sommerhusområde og lokalplan i landzone, som er udlagt til boligformål m.m.

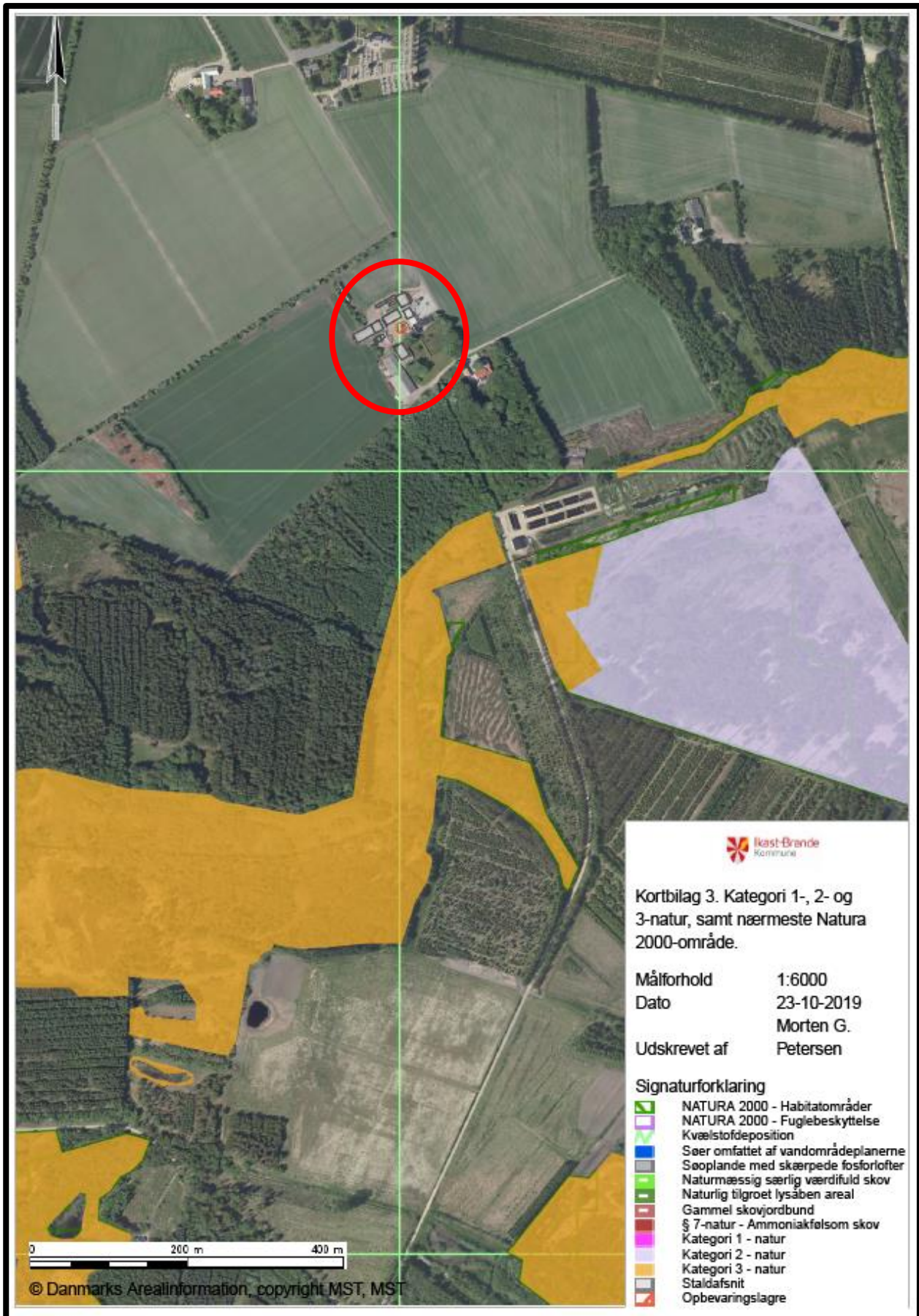
Målforshold 1:15000  
 Dato 23-10-2019  
 Udskrevet af Morten G. Petersen

- Signaturforklaring**
-  Vedtaget lokalplan
  -  Lokalplanforslag
  -  Byzone
  -  Sommerhusområde
  -  Staldafsnit
  -  Opbevaringslagre

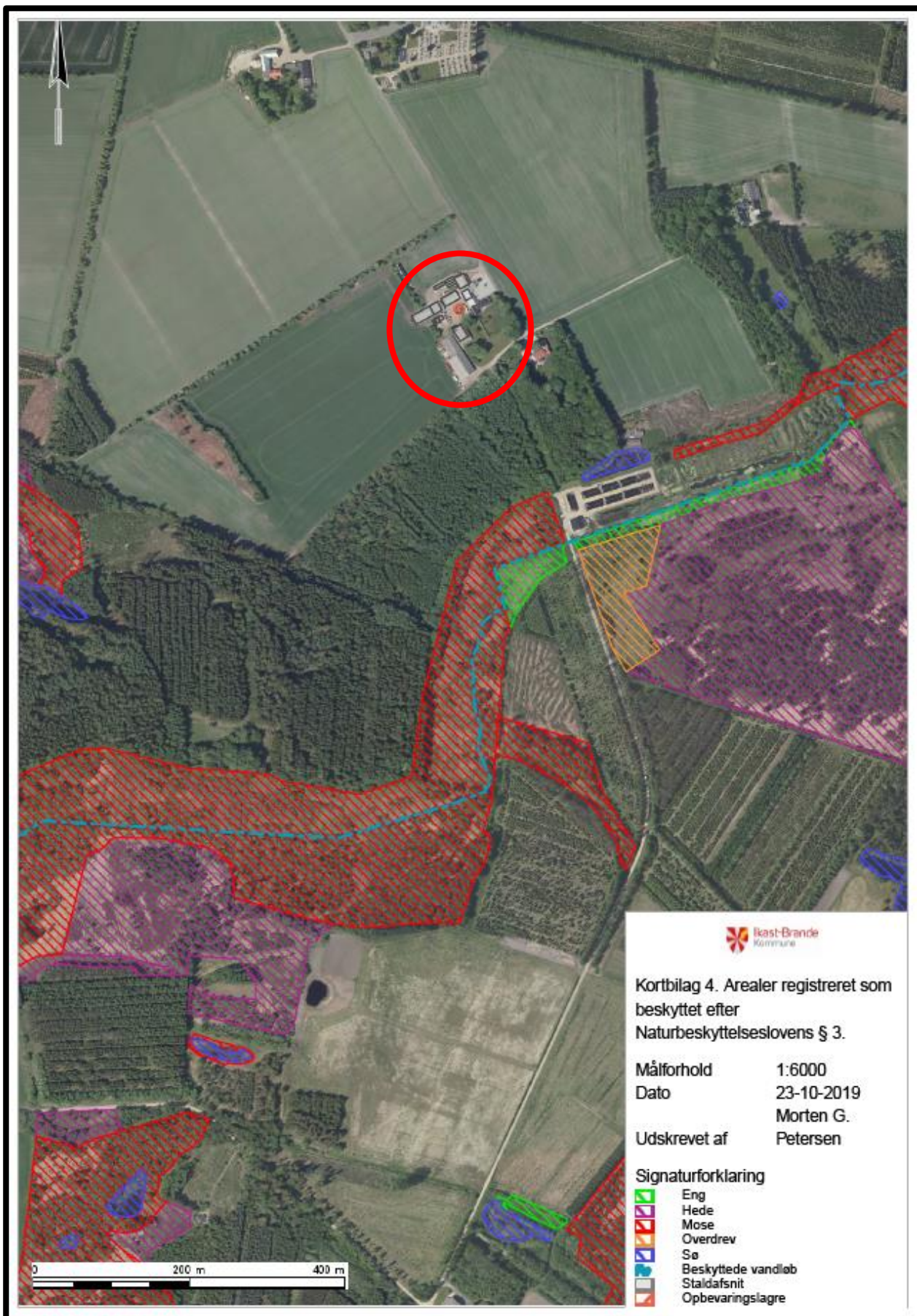
0 500 m 1 km

© ERST









## Bilag 1

### Oversigt over lovgivning

---

<sup>i</sup> Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (*Husdyrbrugloven*).

<sup>ii</sup> Bekendtgørelse nr. 718 af 8. juli 2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (*Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*).

<sup>iii</sup> Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om ændring af direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet).

<sup>iv</sup> Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) (omarbejdning) (med senere ændringer) (IE-direktivet).

<sup>v</sup> Lovbekendtgørelse nr. 681 af 2. juli 2019 af lov om miljøbeskyttelse (*Miljøbeskyttelsesloven*).

<sup>vi</sup> Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 af lov om naturbeskyttelse (*Naturbeskyttelsesloven*).

<sup>vii</sup> Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer) (EF-habitatdirektivet).

<sup>viii</sup> Ikast-Brande Kommunes Regulativ for erhvervsaffald kan findes på: [http://www.affaldoggenbrug.ikast-brande.dk/media/2683951/regulativ\\_for\\_erhvervsaffald\\_2012.pdf](http://www.affaldoggenbrug.ikast-brande.dk/media/2683951/regulativ_for_erhvervsaffald_2012.pdf)

<sup>ix</sup> Bekendtgørelse nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (*Olietanksbekendtgørelsen*).

<sup>x</sup> Bekendtgørelse nr. 760 af 30. juli 2019 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning (*Husdyrgødningsbekendtgørelsen*).